

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Bart

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 13. februar 2025.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Hašimu Tačiju

Specijalizovano tužilaštvo

Kimberli P. Vest

Branilac Hašima Tačija

Luka Mišetić

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Odbrana Kadrija Veseljija

Rodni Dikson

Odbrana Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Odbrana Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka redovnog preispitivanja mere pritvora određene Hašimu Tačiju (u daljem tekstu: g. Tači) detaljno je opisan u ranijim odlukama. U nastavku teksta izložena su relevantna zbivanja koja su nastupila od poslednjeg periodičnog preispitivanja (u daljem tekstu: osamnaesta odluka o pritvoru).¹
2. Dana 23. januara 2025, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje o preispitivanju mere pritvora određene g. Tačiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).²
3. Odbrana g. Tačija nije odgovorila na izjašnjenje tužilaštva.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

4. Tužilaštvo tvrdi da je zadržavanje g. Tačija u pritvoru i dalje opravdana mera.³ Po mišljenju tužilaštva, od poslednje odluke o preispitivanju pritvora g. Tačija nije došlo do bitne promene okolnosti na osnovu koje bi trebalo izvesti drugačiji zaključak.⁴ Tužilaštvo tvrdi da se opasnosti iz člana 41 Zakona ne mogu

¹ F02781, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Hashim Thaçi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 13. decembar 2024.

² F02851, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Hashim Thaçi* /Izjašnjenje tužilaštva koje se odnosi na periodično preispitivanje mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 23. januar 2025.

³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6-30.

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

umanjiti nikakvim drugim merama osim pritvorom u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća⁵ i da je mera pritvora i dalje srazmerna.⁶

III. MERODAVNO PRAVO

5. Za odlučivanje o predmetnom pitanju merodavni su član 41 Zakona i pravila 56 i 57 Pravilnika, i te pravne odredbe detaljno su izložene u ranijim odlukama.⁷ Panel će te kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. DISKUSIJA

6. Svrha preispitivanja pritvora svaka dva meseca na osnovu člana 41(10) Zakona jeste da panel utvrdi da li i dalje postoje razlozi za sudski pritvor.⁸ Promene okolnosti nisu od presudnog značaja, ali ih panel mora uzeti u razmatranje ako na njih skrene pažnju neka od strana u postupku ili *proprio motu*.⁹

7. U ovom preispitivanju tužilaštvo tvrdi da nije došlo do promene okolnosti koja bi išla u prilog privremenom puštanju iz pritvora.¹⁰ Panel će bez obzira na to oceniti faktore navedene u članu 41(6) Zakona kako bi se uverio da okolnosti koje su osnov za određivanje pritvora g. Tačiju i dalje postoje i opravdavaju njegovo zadržavanje u pritvoru.

⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 22-26.

⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 27-29.

⁷ V. npr. F00994, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Hashim Thaçi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 29. septembar 2022, poverljivo, stavovi 18-21. Javna redigovana verzija izdata je 6. oktobra 2022, F00994/RED.

⁸ IA022/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija protiv odluke o periodičnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA022/F00005/RED.

⁹ IA010/F00008, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA010/F00008/RED.

¹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41 ZAKONA

1. Osnovana sumnja

8. Kad je reč o kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora.¹¹

9. Tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Tači izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹²

10. Panel primećuje da je sudija za prethodni postupak zaključio da, prema članu 39(2) Zakona, postoji dobro utemeljena sumnja da g. Tači snosi krivičnu odgovornost za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišenje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) prema članovima 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹³ Pored toga, sudija za prethodni postupak je zaključio i da postoji dobro utemeljena sumnja u vezi sa novim

¹¹ V. ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

¹² Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

¹³ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veselija, Redžepa Selimija i Jakupa Krasničija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a). Poverljiva redigovana verzija optužnice zavedena je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac podneo je potvrđenu optužnicu u okviru podneska F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim priložima 2-3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Manje redigovana verzija optužnice, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom F00455/RED/A01 verzijom. Dana 17. januara 2022, specijalizovani tužilac podneo je poverljivu, ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

optužbama koje je tužilaštvo g. Tačiju stavilo na teret.¹⁴ Ti zaključci su doneti na osnovu kriterijuma koji je stroži od kriterijuma osnovane sumnje iz člana 41(6)(a) Zakona.¹⁵

11. U nedostatku novih bitnih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke panel smatra da i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Tači izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

2. Neophodnost pritvora

12. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona navode se tri alternativna osnova (opasnosti) za zaključak da je pritvor neophodan: (i) opasnost od bekstva, (ii) opasnost od ometanja postupka i (iii) opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.¹⁶ Pritvor se produžava ako postoje jasni osnovi da se veruje da će se jedna ili više tih opasnosti ostvariti.¹⁷ „Jasni” u ovom kontekstu znači da te opasnosti treba detaljno opisati i pozvati se na relevantne informacije

¹⁴ F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment /Odluka o potvrđivanju izmena i dopuna optužnice/*, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED), javna redigovana verzija (F00777/RED), poverljiva manje redigovana verzija (F00777/CONF/RED2) i poverljiva verzija s dodatno smanjenim brojem redakcija (F00777/CONF/RED3) zavedene su 22. aprila, 6. maja, 16. maja 2022. i 21. septembra 2023. Tražene izmene i dopune opisane su u stavu 11. Tužilaštvo je zatim 29. aprila 2022. podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), s poverljivom redigovanom (F00789/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00789/A05). Nova poverljiva izmenjena potvrđena optužnica podneta je 30. septembra 2022. (F00999/A01), zajedno sa javnom redigovanom verzijom (F00999/A03). Javna manje redigovana verzija potvrđene optužnice podneta je 15. februara 2023. (F01296/A03) i 27. februara 2023. (F01323/A01).

¹⁵ V. npr. IA008/F00004, panel Apelacionog suda, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju pritvora/*, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21. Javna redigovana verzija (IA008/F00004/RED) izdata je istog dana.

¹⁶ V. ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#) (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]), 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, [Judgment](#), 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, [Judgment](#), 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, [Judgment](#), 4. jul 2019, stav 155.

¹⁷ IA004/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/* (u daljem tekstu: prva odluka po žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA004/F00005/RED.

ili dokaze.¹⁸ Prilikom utvrđivanja toga da li postoji bilo koji od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona koji opravdavaju zadržavanje lica u pritvoru, merodavni kriterijum je, s jedne strane, da je manje nego izvesno, ali s druge, da je više nego tek moguće da će se neka opasnost ostvariti.¹⁹

(a) Opasnost od bekstva

13. Tužilaštvo tvrdi da opasnost da će g. Tači pobeći i dalje postoji zato što je on upoznat sa teškim optužbama iz potvrđene optužnice, mogućnošću da mu bude izrečena dugotrajna kazna zatvora i zato što, kako suđenje odmiče, stiče sve bolji uvid u dokaze koji mu se stavljaju na teret.²⁰ Pored toga, tužilaštvo navodi da su protiv g. Tačija sada potvrđene i optužbe za pokušaje ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela.²¹ Po mišljenju tužilaštva, te okolnosti uvećavaju motivaciju g. Tačija da pobegne, pri čemu nastaje dovoljno stvarna mogućnost da će on to i učiniti.²² Tužilaštvo tvrdi da bi dokazi o ometanju postupka mogli da dovedu u pitanje ranije donete zaključke da je g. Tači sarađivao sa nadležnim organima.²³

14. U vezi s tvrdnjom tužilaštva da je g. Tači, s obzirom na to da je suđenje u toku, bolje upoznat sa optužbama i dokazima koji mu se stavljaju na teret, panel ponovo ističe²⁴ da tužilaštvo u suštini iznosi iste argumente koje je panel već razmotrio i odbio u ranijim odlukama.²⁵ S tim u vezi, panel podseća na zaključak panela

¹⁸ U članu 19.1.31 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2022, zakon br. 08/L-032, pod izrazom "jasno" misli se na to da "strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori".

¹⁹ Prva odluka po žalbi na pritvor, stav 22.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²² Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²⁴ V. osamnaestu odluku o pritvoru, stav 14.

²⁵ Up. izjašnjenje tužilaštva, stav 9, i F02743, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Hashim Thaçi* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 22. novembar 2024, stav 9, i F01813, specijalizovani tužilac,

Apelacionog suda da se od sudije za prethodni postupak ne može očekivati da se bavi tvrdnjama kojima se samo ponavljaju argumenti koje je on već razmotrio u ranijim odlukama.²⁶ Panel smatra da to načelo podjednako važi i za njega u sadašnjoj fazi postupka.²⁷ Kao i u prethodnim odlukama,²⁸ panel smatra neuverljivom uopštenu tvrdnju tužilaštva da se opasnost od bekstva povećava kako optuženi postaje sve bolje upoznat s predmetom i dokazima protiv njega.

15. Kad je reč o novom argumentu tužilaštva da je opasnost od bekstva povećana s obzirom da je g. Tači sada upoznat s tim da su protiv njega potvrđene optužbe za krivična dela protiv pravosuđa i javne uprave, kao i krivična dela protiv javnog reda,²⁹ panel napominje da se g. Tači već tereti za najteža krivična dela po međunarodnom pravu i da nove optužbe ne predstavljaju značajnu promenu u okolnostima zbog koje bi bilo opravdano izvođenje drugačijeg zaključka o opasnosti od bekstva.

16. Panel smatra da je argument tužilaštva o tome da g. Tači nije sarađivao neuverljiv. Saradnja sa tužilaštvom i Specijalizovanim većima je relevantan faktor, koji treba uzeti u obzir pri oceni opasnosti od bekstva,³⁰ i panel je uzeo saradnju

Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Hashim Taçi /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 25. septembar 2023, poverljivo, stav 9, s poverljivom prilogom 1. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana (F01813/RED).

²⁶ V. KSC-BC-2020-04, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Pjetër Shala's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Pjetera Šalje na odluku o preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: odluka Apelacionog suda u predmetu *Šalja*), 11. februar 2022, stav 18.

²⁷ V. takođe odluku Apelacionog suda u predmetu *Šalja*, stav 18, gde je iznet stav da se panel može pozvati na zaključke iz ranijih odluka ukoliko je uveren da dokazi ili informacije na osnovu kojih su te odluke donete i dalje potkrepljuju zaključke donete u vreme preispitivanja.

²⁸ V. npr. F02012, pretresni panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Hashim Taçi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Hašimu Tačiju/, 15. decembar 2023, stavovi 14-16; osamnaestu odluku o pritvoru, stav 14.

²⁹ KSC-BC-2023-12, F00055/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Public Redacted Confirmed Indictment* /Prilog 1 uz podnesak sa javnom redigovanom potvrđenom optužnicom/ (u daljem tekstu: optužnica u predmetu 12), 2. decembar 2024, stavovi 6-8, 45.

³⁰ V. npr. F00177, sudija za prethodni postupak, *Decision on Hashim Taçi's Application for Interim Release* /Odluka po zahtevu Hašima Tačija za privremeno puštanje na slobodu/ (u daljem tekstu: prvobitna

g. Tačija kao pozitivnu okolnost, budući da je g. Tači, kad je obavešten o nalogu za hapšenje, dao ostavku na mesto predsednika Kosova i dobrovoljno se predao u nadležnost Specijalizovanih veća.³¹ Panel međutim smatra da za ocenu opasnosti od bekstva nije relevantna činjenica da su protiv g. Tačija potvrđene optužbe za krivična dela protiv pravosuđa i javne uprave, kao i krivična dela protiv javnog reda. Takve okolnosti je primerenije uzeti u obzir pri utvrđivanju verovatnoće da će g. Tači ometati postupak, o čemu će biti reči dalje u tekstu.³²

17. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu sadašnju fazu postupka i, iako opasnost od bekstva nikada ne može potpuno da se isključi, potvrđuje da smatra da nijedan dodatni faktor nije u dovoljnoj meri uverljiv da bi panel promenio svoj raniji zaključak kada je reč o opasnosti od bekstva. Panel smatra da tužilaštvo nije dokazalo svoju tvrdnju da, s obzirom na fazu postupka, postoji „dovoljno realna mogućnost” da će optuženi pobeći ukoliko bude pušten na slobodu.³³ Panel stoga zaključuje da se produženje pritvora g. Tačiju u ovom trenutku ne može opravdati postojanjem opasnosti od bekstva na osnovu člana 41(6)(b)(i) Zakona.

(b) Opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima

18. Upućujući na ranije zaključke ovog panela, tužilaštvo navodi da i dalje postoji opasnost da bi g. Tači mogao da ometa postupak.³⁴ Tužilaštvo napominje da je na Kosovu i dalje prisutna opšta praksa uticanja na svedoke u vezi sa ovim i ostalim predmetima pred Specijalizovanim većima,³⁵ što je, prema zaključku Apelacionog

odluka o privremenom puštanju na slobodu), 22. januar 2021, stav 32. Javna redigovana verzija izdata je 26. januara 2021, F00177/RED.

³¹ V. npr. prvobitnu odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 32.

³² V. dole, stavove 18-23.

³³ V. prvu odluku po žalbi na pritvor, stav 24.

³⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10, 11-16.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

suda, relevantan kontekstualni faktor.³⁶ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da je g. Tači primio informacije o svedocima koje tužilaštvo namerava da pozove, čime se uvećava opasnost da javnost takve informacije sazna pre nego što svedoci daju iskaz.³⁷ S tim u vezi, tužilaštvo tvrdi da se ta opasnost ostvarila jer je g. Tači prekršio nalog panela, između ostalog, sledećim postupcima: (i) posetiocima je preneo informacije dobijene u kontekstu svedočenja zaštićenih svedoka i (ii) davao je uputstva vezana za formu i sadržaj predstojećeg svedočenja svedoka tužilaštva, što je za posledicu imalo izmenu uslova boravka u pritvoru i potvrđivanje optužbi protiv g. Tačija u predmetu 12.³⁸ Tužilaštvo tvrdi da to pokazuje da postoji realna opasnost od ometanja postupka i da postupci g. Tačija idu na štetu bezbednosti, zaštićenosti i dobrobiti svedoka, kao i da direktno narušavaju integritet postupka.³⁹

19. Kao što je navelo tužilaštvo,⁴⁰ panel je prethodno utvrdio i ovde ponavlja da g. Tači: (i) ima interes i mogućnost da ometa postupak; (ii) da je pokušavao da ometa rad Specijalizovanih veća i ponudio pogodnosti licima koja su primila poziv od tužilaštva; (iii) da je na Kosovu i dalje uticajan, što bi moglo da mu omogući da pribavi podršku pristalica, i (iv) da je sve bolje upoznat s dokazima na kojima počivaju teške optužbe koje mu se stavljaju na teret.⁴¹

20. Panel napominje da je sudski postupak u toku i da su imena i lični podaci o određenim veoma osetljivim svedocima tužilaštva obelodanjeni odbrani g. Tačija,⁴² a obelodanjivaće se i nadalje, te će postati poznati širem krugu ljudi,

³⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12, gde se upućuje na IA017/F00011, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: treća odluka po žalbi na pritvor), 5. april 2022, poverljivo, stavovi 41-48. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA017/F00011/RED.

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 13-14.

³⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

³⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

⁴⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 11.

⁴¹ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 19; prvobitna odluka o privremenom puštanju na slobodu, stav 38, 41.

⁴² V. osamnaestu odluku o pritvoru, stav 20.

uključujući g. Tačija. To pak uvećava opasnost da će se u javnosti saznati za osetljive informacije o svedocima pre nego što ti svedoci budu svedočili. S obzirom na to, panel smatra da puštanje na slobodu optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama nije u interesu efikasne zaštite svedoka koji tek treba da svedoče.

21. U pogledu gore opisanih postupaka g. Tačija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća,⁴³ panel podseća na svoj raniji zaključak da je g. Tači, po svemu sudeći, neprivilegovanim posetiocima preneo informacije dobijene tokom svedočenja zaštićenih svedoka.⁴⁴ Pored toga, evidencija ukazuje na to da je jednom neprivilegovanom posetiocu davao uputstva o vidu i sadržaju svedočenja jednog svedoka tužilaštva koji je tek trebalo da dâ iskaz.⁴⁵ Te zaključke potvrđuje i činjenica da su protiv g. Tačija u međuvremenu potvrđene optužbe u predmetu 12.⁴⁶ Takvi postupci potkrepljuju i potvrđuju zaključak panela da puštanje na slobodu g. Tačija sa sobom povlači opasnost od ometanja postupaka pred Specijalizovanim većima.

22. Pored toga, u vezi s tom opasnošću treba imati u vidu da su na Kosovu zastrašivanje svedoka i ometanje krivičnih postupaka protiv bivših pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK) i dalje redovna pojava, što je problem koji se ne može rešiti samo primenom zaštitnih mera.⁴⁷

23. Prema tome, panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Tači ometati postupak pred Specijalizovanim većima.

⁴³ V. gore stav 18.

⁴⁴ V. F01977, panel, *Further Decision on Prosecution Urgent Request for Modification of Detention Conditions* /Dodatna odluka o hitnom zahtevu tužilaštva za izmenu uslova pritvora/ (u daljem tekstu: odluka o uslovima pritvora), 1. decembar 2023, stav 35; osamnaestu odluku o pritvoru, stav 21.

⁴⁵ Odluka o uslovima pritvora, stav 38; osamnaesta odluka o pritvoru, stav 21.

⁴⁶ Optužnica u predmetu 12, stavovi 6-8, 45-46.

⁴⁷ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 22. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00494/RED, pretresni panel, *Trial Judgment* /Prvostepena presuda/, 19. januar 2023, stav 57. Ispravljena verzija zavedena je 8. juna 2023, F00494/RED3/COR.

(c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

24. Pozivajući se na zaključke panela iz osamnaeste odluke o pritvoru, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Tači vršiti nova krivična dela.⁴⁸ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da okolnosti koje su relevantne za ocenjivanje opasnosti od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima⁴⁹ podjednako važe i u ovom kontekstu, i shodno tome upućuje na njih.⁵⁰

25. Panel podseća na svoj zaključak iz osamnaeste odluke o pritvoru da i dalje postoji opasnost da će g. Tači vršiti nova krivična dela.⁵¹ Panel smatra da su isti faktori koji su uzeti u obzir u vezi sa opasnošću od ometanja postupka relevantni i za analizu opasnosti da će g. Tači izvršiti nova krivična dela.⁵² Panel takođe napominje da od poslednjeg preispitivanja mere pritvora⁵³ nije došlo do promena okolnosti koje bi nalagale donošenje drugačijeg zaključka.

26. Panel ističe da je suđenje u ovom predmetu u toku, da je g. Tačiju obelodanjen identitet osetljivih svedoka i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

27. Panel smatra da, uzimajući sve faktore u obzir, i dalje postoji opasnost da će g. Tači vršiti nova krivična dela prema članu 41(6)(b)(iii) Zakona.

3. Zaključak

28. Panel zaključuje da u ovom trenutku i dalje nema dovoljno informacija koje bi opravdale zaključak da bi g. Tači mogao da pobegne ako bi bio pušten na slobodu. Međutim, panel se, primenivši odgovarajući kriterijum, uverio da postoji dovoljan stepen opasnosti da će g. Tači ometati postupak pred Specijalizovanim

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 17, gde se upućuje na sedamnaestu osamnaestu odluku o pritvoru, stav 28.

⁴⁹ V. gore, stav 18.

⁵⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18.

⁵¹ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 27.

⁵² V. gore, stavove 19-22; osamnaestu odluku o pritvoru, stav 25.

⁵³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

većima i da će vršiti nova krivična dela protiv lica koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući svedoke koji su dali ili bi mogli da daju izjavu u ovom predmetu, odnosno koji treba da svedoče pred Specijalizovanim većima. Panel će u nastavku da oceni da li se te opasnosti mogu u dovoljnoj meri otkloniti primenom nekih od uslova za puštanje na slobodu.

B. DRUGE MERE UMESTO PRITVORA

29. Upućujući na ranije zaključke ovog panela, tužilaštvo navodi sledeće: (i) uočene opasnosti se mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća;⁵⁴ (ii) ni predloženi uslovi niti dodatne mere predviđene članom 41(12) Zakona ne bi u dovoljnoj meri mogli da umanje postojeće opasnosti;⁵⁵ (iii) komunikacije g. Tačija se samo u okviru sistema nadzora komunikacija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća mogu ograničiti tako da se dovoljno umanje opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela;⁵⁶ (iv) od donošenja osamnaeste odluke o pritvoru nije se desilo ništa što bi nalagalo drugačije ocenjivanje uslova, bilo uopšteno bilo za određeni period;⁵⁷ i (v) s obzirom na postupke g. Tačija, opasnost je tako drastično povećana da ni standardna ograničenja u komunikaciji i sistem nadzora više nisu dovoljna mera.⁵⁸ Tužilaštvo stoga tvrdi da, s obzirom na to da je suđenje u toku i da proces obelodanjivanja i dalje traje, navedene opasnosti i dalje postoje.⁵⁹

30. Pri odlučivanju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje

⁵⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 22.

⁵⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 23.

⁵⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 25.

⁵⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

⁵⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

⁵⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.⁶⁰ U članu 41(12) Zakona predviđa se niz mera kako bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela i obezbedilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi, panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona mogu dovoljno umanjiti.⁶¹ Panel stoga mora da razmotri sve objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznose strane u postupku.⁶²

31. Imajući u vidu postojeću opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i opasnost od izvršenja novih krivičnih dela, panel smatra da ni predloženi uslovi niti dodatne mere predviđene članom 41(12) ne bi u dovoljnoj meri mogli da umanje postojeće opasnosti.⁶³ Panel dalje smatra da mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, u celini uzev, strogo ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta i komunikacije sa članovima porodice i licima koja imaju odobrenje za posetu, u cilju maksimalnog smanjivanja opasnosti od ometanja postupka i izvršenja novih

⁶⁰ Što se tiče obaveze da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No. 05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka o zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda na osnovu člana 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu/ (dalje u tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017), 26. april 2017, stav 114. V. takođe ECtHR, [Buzadji v. the Republic of Moldova \[GC\]](#), stav 87 *in fine*; ECtHR, [Idalov v. Russia \[GC\]](#), br. 5826/03, [Judgment](#) (u daljem tekstu: [Idalov v. Russia \[GC\]](#)), 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

⁶¹ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, [Idalov v. Russia \[GC\]](#), stav 140.

⁶² IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka o žalbi Redžepa Selimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, poverljivo, stav 86. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA003/F00005/RED; KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

⁶³ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 30.

krivičnih dela.⁶⁴ Uz to, one obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj se potencijalne povrede tajnosti podataka lakše mogu otkriti, odnosno sprečiti.⁶⁵

32. Panel dalje smatra da se komunikacije g. Tačija samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, uz primenu dodatnih mera koje panel naloži,⁶⁶ mogu ograničiti tako da se u dovoljnoj meri umanje opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela.⁶⁷

33. S obzirom na navedeno, panel konstatuje da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela efikasno mogu kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. U navedenim okolnostima, panel smatra da je neophodno da se g. Tačiju produži pritvor kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST PRITVORA

34. Tužilaštvo se poziva na raniji zaključak panela i tvrdi da je produženje pritvora g. Tačija i dalje srazmerna i opravdana mera, naročito ako se ima u vidu da postupak napreduje zadovoljavajućim tempom.⁶⁸

35. Panel podseća da se opravdanost daljeg pritvora optuženog lica mora oceniti na osnovu činjenica u datom predmetu i shodno njegovim osobenostima.⁶⁹ Osobenosti ovog predmeta su, između ostalog, sledeće: (i) uticaj i autoritet g. Tačija; (ii) njegova obaveštenost o optužbama i dokazima protiv njega, i o mogućnosti dugogodišnje zatvorske kazne; (iii) opasnost da bi g. Tači mogao da

⁶⁴ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 30.

⁶⁵ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 30.

⁶⁶ Odluka o uslovima pritvora, stav 84(c).

⁶⁷ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 31.

⁶⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 27-29, gde se upućuje na se upućuje na sedamnaestu osamnaestu odluku o pritvoru, stavove 36-37.

⁶⁹ Treća odluka po žalbi na pritvor, stav 65.

ometa postupak pred Specijalizovanim većima; (iv) opasnost od vršenja, podstrekavanja ili pomaganja u vršenju novih krivičnih dela; (v) činjenica da se primenom restriktivnih mera u slučaju privremenog puštanja na slobodu opasnosti ne mogu u dovoljnoj meri otkloniti; (vi) težina i složenost optužbi protiv g. Tačija, i (vii) činjenica da je suđenje u toku, što znači da postupak napreduje zadovoljavajućim tempom.⁷⁰

36. S obzirom na navedene okolnosti i činjenicu da i dalje postoje opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela – a što su opasnosti koje se ne mogu u dovoljnoj meri umanjiti primenom objektivno mogućih alternativnih mera – panel zaključuje da je zadržavanje g. Tačija u pritvoru za još dva meseca neophodna i srazmerna mera u konkretnim okolnostima ovog predmeta.

37. Panel, međutim, primećuje da g. Tači već znatno vreme boravi u pritvoru i da suđenje dugo traje. Kao što je panel ranije naveo, panel i strane u postupku dužni su da naročito imaju na umu potrebu da suđenje bude što ekspeditivnije. Panel će i dalje u svakoj fazi ovog postupka pratiti da li je produžetak pritvora neophodan i opravdan.

⁷⁰ Osamnaesta odluka o pritvoru, stav 34.

V. DISPOZITIV

38. Iz gore navedenih razloga, panel:

- (a) **NALAŽE** da se g. Tačiju produži pritvor, i
- (b) **NALAŽE** tužilaštvu da do **četvrtka, 20. marta 2025. u 16:00 časova** dostavi izjašnjenje o sledećem preispitivanju mere pritvora određene g. Tačiju, a eventualni odgovori i replike treba da se podnesu shodno rokovima utvrđenim pravilom 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Četvrtak, 13. februar 2025.

Hag, Holandija